

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 7Pc/9/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1418203416
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Tatiana Redenkovičová
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2019:1418203416.4

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava IV v konaní pred sudkyňou JUDr. Tatianou Redenkovičovou Koprdivou v právnej veci navrhovateľky : L.. L. D., nar. dňa XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. N. č. XX, XXX XX N., korešpondenčná adresa : ul. G. č. XX, XXX XX N., proti odporcovi: O.. F. D., nar. dňa XX.XX.XXXX, trvale bytom ul. N. č. 12, XXX XX N., o zrušenie vyživovacej povinnosti matky k plnoletému synovi, taktó

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e dňom 04.09.2018 vyživovaciú povinnosť matky - navrhovateľky: L.. L. D., nar. dňa XX.XX.XXXX, voči synovi - odporcovi: O.. F. D., nar. dňa XX.XX.XXXX, stanovenú rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25C/64/2016 - 117 zo dňa 26.1.2017, právoplatným dňa 15.03.2017.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom na začatie konania zo dňa 25.06.2018, doručeným Okresnému súdu Bratislava IV dňa 29.06.2018, domáhala zrušenia vyživovacej povinnosti voči plnoletému synovi, určenej rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25C/64/2016 - 117 zo dňa 26.1.2017, právoplatným dňa 15.03.2017, ku dňu jeho ekonomickej samostatnosti. Bola zaviazaná prispievať na výživu syna sumou 150eur mesačne a zaplatiť zročné výživné za obdobie od 29.03.2016 do 26.01.2017. Uviedla, že syn nadobudol schopnosť sa samostatne živiť dňom 15.06.2018 kedy ukončil vysokoškolské štúdium dennou formou štúdia na prírodovedeckej fakulte Univerzity Komenského v Bratislave (ukončil prípravu na jeho budúce povolenia). Tieto informácie jej poskytol otec plnoletého syna dňa 21.06.2018.

2. Odporca - syn (osoba oprávnená poberať výživné) prevzal návrh dňa 2.08.2018 s výzvou na vyjadrenie sa k nemu, ale v súdom stanovenej lehote sa nevyjadril a následne dňa 25.10.2018 (l.č. 21) doručil tunajšiemu súdu doklad o štúdiu - potvrdenie Univerzity Komenského v Bratislave Prírodovedeckej fakulty, že je podľa zák.č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov v akademickom roku 2018/2019 od 04.09.2018 riadnym študentom v 1.roku štúdia študijného programu regionálna geografia - denná forma, doktorandské štúdium so štandardnou dĺžkou štúdia 4 roky. Zápis na štúdium sa uskutočnil dňa 04.09.2018. Na pojednávaní konanom dňa 22.11.2018 okrem iného potvrdil, že chce pracovať vo výskume a dostáva mesačne štipendium vo výške 595,- eur. Dňa 08.02.2018 doložil súdu doklad preukazujúci výšku štipendia od 06/2018 (l.č. 60) a rozpis mesačných výdavkov (l.č.61) z ktorých vyplynulo, že príjem - štipendium má od 01/2019 vo výške 675,- eur mesačne.

3. Vo veci súd vykonal dokazovanie: výsluchom navrhovateľky, odporcu, svedka Ing. M. D., oboznámením sa s listinnými dôkazmi ktoré tvoria súčasť súdneho spisu (Návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti k plnoletému dieťaťu z 25.06.2018, l.č.1, Uznesenie č.k. 7Pc/9/2018-6 z 18.07.2018 - výzva osoby oprávnenej na vyjadrenie sa k návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti, Podanie odporcu z 25.10.2018 - doloženie dokladu o štúdiu na VŠ UK v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, v akademickom roku 2018/2019 od 04.09.2018 - je riadnym študentom prvého roku štúdia študijného programu Regionálna geografia - denná forma, doktorandské štúdium so štandardnou dĺžkou štúdia 4 roky,

I.č.21-22, Lustrácia odporcu v SP, I.č.24-25, Potvrdenie o príjme matky za 05/2017-05/2018, I.č.26-27, Zápisnica o pojednávaní z 22.11.2018 (výsluch navrhovateľky a odporcu, pojednávanie odročené na 04.02.2019 za účelom výsluchu svedka otca L.. M. D. a doloženie dokladov o príjme a výdavkoch od 29.6.2018 do 02/2019, I.č.28-32, Podanie matky - navrhovateľky z 29.1.2019, doručené súdu 30.1.2019 s prílohami I.č.39-48, List Sociálnej poisťovne z 27.7.2016, fotografický záber, Potvrdenie o príjme otca L.. M. D. a mesačné finančné aktíva a pasíva, I.č.49-53, Zápisnica z pojednávania zo 04.02.2019 (výsluch svedka - otca L.. M. D., pojednávanie odročené na 11.3.2019 s tým, že matka doloží doklad o príjme za obdobie 06/2018 - 02/2019, odporca preukáže titul jeho príjmu od 06/2018 a výšku príjmu mesačné výdavky - rozpis) I.č.54-55, Podanie odporcu - doloženie dokladov preukazujúcich výšku a titul štipendia od 06/2018 s rozpis mesačných výdavkov, I.č.59-61, príloha spisu 25C/64/2016) a zistil nasledovný skutkový stav.

4. Z pripojeného súdneho spisu Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 25C/64/2016 vyplýva, že vyživovacia povinnosť matky k synovi bola určená rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č.k.25C/64/2016-117 zo dňa 26.1.2017 právoplatným 15.3.2017, ktorým bola matka zaviazaná prispievať synovi na výživu sumou 150,- eur mesačne od 29.3.2016, splatných vždy 10. dňa v mesiaci k rukám syna. Zročné výživné za obdobie od 29.3.2016 do 26.1.2017 bola matka povinná zaplatiť synovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

5. Z listinného dôkazu - potvrdenia Univerzity Komenského v Bratislave Prírodovedeckej fakulty, študijného oddelenia bolo preukázané, že odporca - O.. F. D. je podľa zák.č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov v akademickom roku 2018/2019 odo dňa 04.09.2018 riadnym študentom prvého roku štúdia študijného programu regionálna geografia - denná forma, doktorandské štúdium, so štandardnou dĺžkou štúdia 4 roky (Zápis na štúdium sa uskutočnil dňa 4.9.2018).

6. Z listinného dôkazu - dokladu Potvrdenia Univerzity Komenského v Bratislave prírodovedecká fakulta zo dňa 05.02.2019 vyplýva výška štipendia syna od 09/2018 v sume 595,- eur, 10/2018 v sume 595,- eur, 11/2018 v sume 595,-eur, 12/2018 v sume 595 ,-eur, od 01/2019 vo výške 675,- eur mesačne a z rozpisu mesačných výdavkov (I.č.60) vplynulo, že výdavky má vo výške 697,- eur.

7. Z výpovede svedka - otca L.. M. D. vyplýva, že býva so synom F. v spoločnom byte, náklady na byt a služby spojené v užívaní bytu hradí on ako otec, ale stravu uhrádzajú približne každý v polovici (raz kúpi stravu otec a raz kúpi stravu syn). Čo sa týka oblečenia a vecí do školy to si hradí syn všetko sám, keď je treba mu prispieť na kultúru alebo niečo také, vždy sa preňho nejaké drobné nájdu. Syn od otca peniaze nepýta, otec synovi prispieva pravidelne vo výške 60,- eur od narodenia, a prispieva dcére aj synovi rovnako. Je zamestnaný v pracovnej pozícii pracovný dozor, projektový manager vo firme IMMOCAP group, a.s., Plynárenská 7, Bratislava (predložil súdu potvrdenie o príjme za mesiace 6/2018 až 12/2018 a tabuľku odhadované mesačné aktíva a pasíva). Mal vedomosť o tom, že syn pokračuje na štúdiu na vysokej škole, a nevedel výšku jeho príjmu, vedel že syn popri štúdiu dostáva štipendium, vyjadril sa že tieto peniaze sú synove.

8. Podľa ust. § 43 ods. 3 písm. a) zák.č. 36/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov/ Zákona o rodine/, dieťa je ďalej povinné spolupracovať so svojimi rodičmi v záujme starostlivosti o neho a jeho výchovu,

9. Podľa ust. § 155 CMP konanie sa začína len na návrh.

10. Podľa ust. § 156 CMP účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

11. Podľa ust. § 157 CMP rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

12. Podľa čl. 6 CMP, súd postupuje v súčinnosti s účastníkmi konania tak, aby zistil skutočný stav veci. Súd je povinný na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy, aj keď ich účastníci konania nenavrhlí.

13. Podľa ust. § 217 ods. 1 CSP (veta prvá) pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

14. Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine /zák.č. 36/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov/, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

15. Podľa ust. § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

16. Podľa ust. § 30 zákona č. 161/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov (CMP), po začatí konania súd v súčinnosti s ostatnými subjektmi konania tak, aby bola vec čo v najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá.

17. Podľa § 34 CMP, ustanovenia Civilného sporového poriadku o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany a koncentrácii konania sa v konaniach podľa tohto zákona nepoužijú. Ustanovenia Civilného sporového poriadku o zázname procesných úkonov technickým zariadením určeným na zaznamenávanie zvuku sa v konaniach vykonávaných notármi ako súdnymi komisármi nepoužijú.

18. Podľa ust. § 37 CMP, súd si môže osvojiť zhodné skutkové tvrdenia účastníkov, ak nemá pochybnosti o ich pravdivosti, len ak nie sú v rozpore s vykonaným dokazovaním.

19. Podľa § 156 CMP, účastníkmi konania vo veciach výživného plnoletých osôb sú navrhovateľ a osoba, ktorá je podľa návrhu povinná platiť výživné.

20. Podľa § 157 CMP, rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery

21. Z povahy výživného vyplýva, že právo na výživné je osobným právom dieťaťa a vzniká jeho narodením. Naproti tomu stojí vyživovacia povinnosť obidvoch rodičov k deťom, ktorá im vyplýva priamo zo zákona. Ustanovenie § 62 ods. 1 Zákona o rodine zabezpečuje deťom výživné od ich rodičov do toho času, pokiaľ nie sú schopné samy sa živiť; nerozoznáva pritom deti maloleté a plnoleté a z hľadiska veku detí tieto nároky nediferencuje.

22. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol vo veci týkajúcej sa výživného dieťaťa opakovane rozhodnúť, je zmena pomerov a táto musí byť preukázaná ku dňu vyhlásenia rozhodnutia o zmene.

23. Teleológia ustanovenia § 62 ods. 1 Zákona o rodine (plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť) je zásadne postavená na myšlienke človeka plne zodpovedného za svoj osud. Od okamihu nadobudnutia schopnosti samé sa živiť má dieťa svoje príjmové pomery objektívne vo svojich rukách, je „strojom svojho šťastia“. Záleží spravidla len na ňom (na jeho usilovnosti a i.), v akých majetkových pomeroch bude žiť, pokiaľ v tomto ohľade nebude aktívne, negatívne dôsledky si ponesie samé. Zmyslom a účelom teda je, že pokiaľ je dieťa už objektívne schopné si samé svoje potreby uspokojovať, bolo by nespravodlivé pričítať jeho event. pasivitu v tejto sfére na ťarchu jeho rodičov v tom zmysle, že by rodičia boli povinní naďalej svoje dieťa živiť. Objektívna nemožnosť dieťaťa živiť sa samostatne z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia vedúceho až k pozbaveniu spôsobilosti na právne úkony, nemôže byť pričítaná na ťarchu tohto dieťaťa v tom zmysle, že by po priznaní sociálnych dávok už nemalo mať právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov (a že by nemalo mať právo na výživné zo strany rodiča). Takto znevýhodnené dieťa si svoje postihnutie nespôsobililo a naopak potrebuje pomoc po všetkých stránkach, aby jeho život bol čo najviac znesiteľný v rámci už tak značne obmedzených možností. Dôsledky (aj majetkové, t. j. vyživovacia povinnosť) takéhoto postihnutia dieťaťa preto musia ísť na ťarchu toho, kto (ako racionálna bytosť) dieťa na svet, dobrovoľne a pri vedomí si všetkých možných dôsledkov, priviedol, teda rodiča, pokiaľ to samozrejme jeho majetkové možnosti objektívne umožňujú (nález Ústavného súdu ČR zo dňa 13. marca 2013, sp. zn. I.ÚS 2306/12).

24. Vyživovacia povinnosť rodičov k deťom je ich zákonnou povinnosťou. Dosiahnutím plnoletosti táto vyživovacia povinnosť nezaniká, ale trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady, pričom sa vyžaduje, aby táto schopnosť bola trvalá, nakoľko príjem

náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. Z hľadiska posúdenia zániku vyživovacej povinnosti je jednoznačná situácia, keď dieťa získa pravidelný príjem.

25. V súvislosti s vyživovacou povinnosťou rodičov k plnoletému synovi súd preskúmaval aj kritérium dobrých mravov (za dobré mravy je treba považovať súhrn spoločenských, kultúrnych a mravných noriem, ktoré osvedčujú istú nemennosť a sú rešpektované rozhodujúcou časťou spoločnosti, tzv. etické zásady zodpovedajúce pravidlám slušnosti). Rozpor s dobrými mravmi je obsiahnutý v § 75 ods. 2 Zákona o rodine. Podstata kritéria dobrých mravov spočíva v tom, že súd bez ohľadu na naplnenie zákonných kritérií pre určenie vyživovacej povinnosti, nemôže priznať výživné v prípade zisteného rozporu s dobrými mravmi. Nepochybná odôvodnenosť predmetného kritéria je daná prioritným predmetom úpravy rodinného práva, ktorým sú osobné vzťahy medzi subjektami rodinného práva, na ktoré sa vyživovacie vzťahy viažu. Narušenie príslušných osobných vzťahov z relevantných dôvodov zákon sankcionuje tým, že nepovažuje za spravodlivé, aby osoba, ktorá sa takéhoto konania dopustila, požadovala plnenia založené práve na takomto osobnom vzťahu.

26. Na prípady rozporu s dobrými mravmi súd prihliada z úradnej povinnosti, ich danosť zisťuje podľa konkrétnych okolností prípadu. Pokiaľ ide o úvahu súdu o tom, či výkon práv a povinností je v rozpore s dobrými mravmi, úvaha súdu musí byť podložená konkrétnymi zisteniami v konaní.

27. Vyživovacia povinnosť v tomto prípade bola stanovená rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp.zn. 25C/64/2016 vyplýva, že vyživovacia povinnosť matky k synovi bola určená rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č.k.25C/64/2016-117 zo dňa 26.1.2017 právoplatným 15.3.2017, ktorým bola matka zaviazaná prispievať synovi na výživu sumou 150,- eur mesačne od 29.3.2016, splatných vždy 10. dňa v mesiaci k rukám syna. Zročné výživné za obdobie od 29.3.2016 do 26.1.2017 bola matka povinná zaplatiť synovi do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Z listinných dôkazov (a to najmä z potvrdenia Univerzity Komenského v Bratislave Prírodovedeckej fakulty, študijného oddelenia) bolo nesporne preukázané, že odporca - O.. F. D. je podľa zák.č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách v znení neskorších predpisov v akademickom roku 2018/2019 odo dňa 04.09.2018 riadnym študentom prvého roku štúdia študijného programu regionálna geografia - denná forma, doktorandské štúdium, so štandardnou dĺžkou štúdia 4 roky (Zápis na štúdium sa uskutočnil dňa 4.9.2018). Z listinného dôkazu - potvrdenia Univerzity Komenského v Bratislave prírodovedecká fakulta zo dňa 05.02.2019 vyplýva výška štipendia syna - odporcu od 09/2018 bola v sume 595,- eur, 10/2018 v sume 595,- eur, 11/2018 v sume 595,- eur, 12/2018 v sume 595,- eur, a od 01/2019 vo výške 675,- eur mesačne. Z výpovedou svedka - otca Ing. M. D. bolo ustálené, že býva so synom F. v spoločnom byte, náklady na byt a služby spojené v užívaním bytu hradí on ako otec, ale stravu uhrádzajú približne každý v polovici (raz kúpi stravu otec a raz kúpi stravu syn). Čo sa týka oblečenia a vecí do školy to si hradí syn všetko sám, syn od otca peniaze nepýta, pričom otec dobrovoľne synovi prispieva pravidelne vo výške 60,- eur /mes.

28. Zákon o rodine neurčuje lehotu do kedy trvá vyživovacia povinnosť rodiča, ale zánik vyživovacej povinnosti s poukazom na citované ustanovenia viaže na stav, kedy je dieťa (t.j. plnoletý syn navrhovateľky) pripravené sa samostatne živiť, uspokojovať svoje životné potreby bez pomoci rodiča. V aplikačnej praxi sa ako ukončenie prípravy na budúce povolanie chápe ukončenie vysokej školy v určitom študijnom programe, za relevantné vo vzťahu k pokračovaniu vyživovacej povinnosti súd nebral do úvahy ďalšie štúdium (t.j. akékoľvek postgraduálne štúdium). S poukazom na preukázanú schopnosť plnoletého dieťaťa zamestnať sa, vykonávať prácu, súd konštatuje, že syn je schopný sa sám živiť a uspokojovať svoje potreby. Túto schopnosť nadobudol ukončením prípravy na budúce povolanie (ukončením štúdia), a s poukazom na všetky opísané dôvody a zistený skutkový stav súd dospel k záveru, že vzhľadom na túto skutočnosť (súd prísne posúdil tento konkrétny prípad a zvažil všetky dôvody návrhu na zrušenie vyživovacej povinnosti matky) mal za preukázané, že vyživovacia povinnosť matky zanikla ekonomickou samostatnosťou syna - odporcu, a preto zrušil vyživovaciu povinnosť navrhovateľky voči synovi - odporcovi tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. V tomto prípade vyživovacia povinnosť rodičov môže trvať len dobrovoľne, pokiaľ má rodič osobný záujem na podpore ďalšieho vzdelávania dieťaťa.

29. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

30. Podľa § 57 CMP, o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

31. Podľa § 58 CMP, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

32. Podľa ust. § 4 ods. 1 písm. g/ zák.č. 71/1992 Z.z. v znení neskorších predpisov, od poplatku je oslobodené súdne konanie vo veciach vzájomnej vyživovacej povinnosti rodičov a detí.

33. Podľa ust. § 4 ods. 2 písm. e/ zák.č. 71/1992 Z.z. v znení neskorších predpisov, od poplatku sú oslobodení : navrhovateľ v konaní o určenie výživného, v konaní o jeho zvýšenie, ako aj v konaní o uplatnenie práva na zaplatenie úrokov z omeškania s plnením výživného a v konaní o uznanie alebo vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia o výživnom.

34. Podľa citovaného ustanovenia §52 CMP súd navrhovateľke a odporcovi nárok na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, dvojmo, na Okresnom súde Bratislava IV.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 C. s. p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C. s. p.).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 C. s. p.).